

POSTANOWIENIE

Dnia 14 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa B. B.

przeciwko S. B.

o zapłatę i wydanie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 14 czerwca 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 31 maja 2017 r., sygn. akt I ACa .../15,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
- 2) nie obciąża powódki obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanego;
- 3) przyznaje adw. Ł. B. od Skarbu Państwa Sądu Apelacyjnego w W. wynagrodzenie w kwocie 5400,- (pięć tysięcy czterysta) złotych podwyższone o stawkę podatku VAT tytułem udzielonej powódce pomocy prawnej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, którego wymogi określa art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c. wskazując na jej cechy konstrukcyjne i nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie do rozpoznania oraz jego uzasadnienia.

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, zaś cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym. W przypadku powołania we wniosku przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. należy sformułować zagadnienie prawne oraz przedstawić odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 r., nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 r., nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, nie publ.). Powołanie we wniosku przesłanki określonej w punkcie drugim wymaga wskazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.).

Potrzeba wykładni konkretnego przepisu prawa zachodzi wówczas, gdy budzi on poważne wątpliwości, a zatem nie wątpliwości zwykłe, które mogą być rozstrzygnięte przez sąd powszechny w toku rozpoznawania sprawy, a wątpliwości kwalifikowane, wynikające z rozbieżnej jego wykładni przez judykaturę i doktrynę. Z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wynika, że w ocenie skarżącej takie wątpliwości budzi art. 224 § 2 k.c. w zakresie oceny, czy samoistny posiadacz w złej wierze jest odpowiedzialny względem właściciela rzeczy z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z tej rzeczy, w sytuacji, gdy odda rzecz w posiadanie zależne. Problem prawny, stanowiący podstawę wniosku, istotnie

powodował rozbieżne stanowiska zarówno sądów powszechnych, jak i Sądu Najwyższego, jednak został usunięty uchwałą siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2017 r., III CZP 84/16 (OSNC 2017 r., nr 11, poz. 122, Biul.SN 2017 r., nr 4, poz.9, KSAG 2017 r., nr 3, poz. 132), w której wyrażono pogląd, że korzystanie z nieruchomości przez posiadacza samoistnego, który oddał rzecz do używania najemcy, polega wyłącznie na pobieraniu pożytków cywilnych. Prezentowany jest on w dalszym orzecznictwie Sądu Najwyższego (wyrok z dnia 21 lipca 2017 r., I CSK 697/15, nie publ.) stanowiącym kontynuację linii orzeczniczej, zgodnie z którą roszczenie za bezumowne korzystanie z rzeczy przysługuje wyłącznie wobec posiadacza samoistnego lub zależnego, który w danym okresie bez podstawy prawnej faktycznie władał rzeczą (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2008 r., II CSK 650/07 (nie publ.), z dnia 19 marca 2009 r., IV CSK 437/08 (nie publ.), z dnia 22 kwietnia 2015 r., III CSK 266/14 (nie publ.), z dnia 18 czerwca 2015 r., III CSK 357/14 (OSNC-ZD 2016, nr D, poz. 69, z dnia 1 marca 2017 r., IV CSK 287/16, nie publ.). Wątpliwości wyrażone przez skarżącą co do treści uchwały tracą na znaczeniu, gdy weźmie się pod uwagę odrębność roszczenia o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z rzeczy i roszczenia o wydanie pożytków lub ich wartości oraz dopuszczalność zgłoszenia pierwszego z nich w stosunku do faktycznego posiadacza tylko za okres, w którym posiadacz samoistny pożytków nie pobierał.

Przedstawione zagadnienie prawne, czy w art. 224 § 2 *in fine* jest mowa o pożytkach cywilnych, czy naturalnych nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., bo jego rozstrzygnięcie nie miałoby żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, skoro roszczenie o zwrot pożytków nie było przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie. Powódka sformułowała je jako roszczenie o zapłatę wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z rzeczy, przedstawiła wyliczenie dochodzonej kwoty w sposób adekwatny do tego roszczenia, natomiast nie skonstruowała podstawy faktycznej dla roszczenia o zwrot pożytków uzyskanych wskutek korzystania z rzeczy ruchomych przez pozwanego.

Na marginesie wskazać trzeba, że wobec zaskarżenia wyroku Sądu drugiej instancji w całości, wskazane przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

pozostają bez związku z roszczeniem powódki o wydanie rzeczy, jak również z roszczeniem o wynagrodzenie za korzystanie z tej części rzeczy, co do których Sąd Apelacyjny uznał, że pozwany nie był posiadaczem ani samoistnym ani zależnym, a powódka tej oceny, w świetle art. 336 k.c., nie podważa.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 i 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. z uwagi na sytuację majątkową powódki i charakter sprawy oraz § 4 ust. 1 i 3, 8 pkt 7 i 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. 2016 r., poz. 1714).

kc

aj